

Svet a ľudia za hranicami Ríma

Slovania

- do strednej Európy sa sťahovali už v 5. storočí
- žili v obydlíach, ktoré si čiastočne hĺbili do zeme
- Slovanské kmene spájali podobný jazyk
- vedeli obrábať pôdu, ktorá sa však rýchlo vyčerpala, museli sa často sťahovať
- na Slovensko prišli cez **priesmyky v Karpatoch** a z juhu z **oblastí v okolí Dunaja**
- postupne osídľovali nížiny – hľadali lepšie podmienky na **rybolov, včelárstvo (brtníctvo), roľníctvo, pastierstvo**

Germáni

- žili medzi riekami Rýn a Dunaj
- jednoduché obydlia si stavali na lesných čistiniach
- chov koní a dobytky
- museli sa často sťahovať (aj na rímske územie) → Rimania stavali Limes Romanus
- mali veľmi podobný jazyk

Nomádske kmene

- kočovné kmene, žili na stepiach Ázie
- neustále sa sťahovali – kočovali, hľadali pastviny pre svoje kone
- pôdu neobrábali